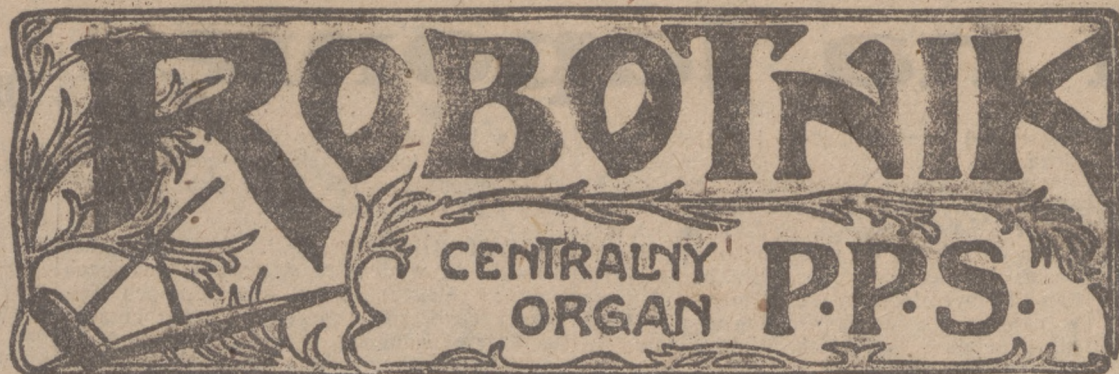

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

REDAKCJA
przyjmuje interesantów
od godz. 12—2 popołudniu
ADMINISTRACJA
czynna od godziny 8—18

Genr numeru 1 złoty

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

**REDAKCJA: ŁÓDŹ
PIOTRKOWSKA 68
ADMINISTRACJA :
PIOTRKOWSKA 70**
Telefony: Redakcji 144-18
Administracji 222-22

Konto w Banku „Społem”,
Oddział w Łodzi, Nr. 12

Order Zwycięstwa

Marszałek Polski Michał Rola-Żymierski został odznaczony najwyższą nagrodą Związku Radzieckiego, Orderem Zwycięstwa. Naród, który w walkę z faszyzmem włożył tyle trudu, kraj, który wylał na front walki o wolność, sprawiedliwość i pokój najwspanialsze hufce, zadziwiające świat całą swoją odwagą i bohaterstwem; przypiął do piersi Dowódcy odrodzonego Wojska Polskiego — najwyższe odznaczenie. Order, którym odznaczano najwybitniejszych strategów, dowódców, niezłomnych bojowników, twórców zwycięstwa nad faszyzmem, najlepszych ludzi kraju radzieckiego, otrzymał Pierwszy Żołnierz Rzeczypospolitej. Ten fakt ma swoją głęboką wymowę, ma znaczenie, które sięga w istotę naszych zmagania z faszyzmem; jest podkreśleniem naszego udziału w walce, jest dowodem uznania pogromców faszyzmu dla naszego wojska i całego narodu.

Kiedy w czasach szalejącej pożogi wojennej żołnierz polski, stojąc u boku Armii Czerwonej, walczył o wolność swego narodu i innych ujarzmionych państw, dał do wód, że sprawa pokoju i bezpieczeństwa nie jest nam obojętna. Gdy po latach niewoli patrzyliśmy z dumą na uzbrojone i umundurowane oddziały polskie, ciągnące w zwycięskim marszu z ziemi radzieckiej do ojczyzny, aby ją na zawsze oswobodzić od zwyrodniałych najeźdźców, wiedzieliśmy że wyznaczone nam zostało zaszczytne miejsce wśród narodów świata, które sprzymierzyły się dla pokonania wspólnego wroga, zakąły cywilizowanej ludzkości.

Wyrывая piędź po piędzi krwią zbroczoną ziemię polską, dokumentowaliśmy swój patriotyzm, przekonaliliśmy wszystkich swoich przyjaciół, że wolność i niepodległość stanowią najistotniejszą treść naszego życia.

Oparci o silne i niezawodne ramię zbrojne Armii robotników i chłopów, łamaliśmy wszystkie przeszkody i zapory dla osiągnięcia ostatecznego zwycięstwa. Zaprawione w ciężkich walkach z okupantem szeregi partyzantów i bojowników konspiracji włożyły mundur odrodzonego Wojska aby w otwartym boju z odwiecznym wrogiem wywalczyć zasłużone zwycięstwo.

Krwia serdeczną przelewana w walce wykuliśmy wieczne braterstwo narodów słowiańskich, położyliśmy podwaliny pod trwałą i wieczystą sojusz, łączący słowian, zagrożonych zawsze niebezpieczeństwem germańskiego imperializmu, zachłannością zwyrodniałej ideologii gwałtu i przemocy.

Żołnierz polski ustawił słupy graniczne na zachodnich rubieżach Rzeczypospolitej, dokonując aktu sprawiedliwości dziejowej, zwracając macierzy ziemię od wieków niemieczone i wynarodawiane. Żołnierz polski w swym porywie bohaterstwa i świąt domości poniósł u boku Armii Czerwonej sztandar zwycięstwa sprawiedliwości i pogromu faszyzmu do stolicy zła i występku, do twierdzy i bastionu faszyzmu, — do Berlina.

To robotnik i chłop polski, to inteligent pracujący, miłujący swój naród, znający jego tęsknoty i marzenia, rozumiejący jego krzywdy i świadomy jego pragnień,

Moskwa siedzibą Komisji Odszkodowań

MOSKWA (AFP). Szefowie czterech delegacji, wchodzących w skład Komisji Odszkodowań zdecydowali, iż Moskwa pozostanie siedzibą oficjalną konferencji, jednakże — ze względu na to, że znaczna część prac będzie musiała być dokonana w Niemczech, — część personelu Komisji przeniesie się do Niemiec.

zdał egzamin swojej politycznej dojrzałości.

Dlatego order, ofiarowany Dowódcy Wojska Polskiego jest wyrazem uznania zaprzyjaźnionego Związku Radzieckiego dla całego Narodu. Ten order jest symbolem zrozumienia ofiarności całego naszego społeczeństwa, on jest podkreśleniem aktu historycznego, z którego wynika jasno, że w decydującym momencie i w roz-

strzygających zmaganiach lud polski zajął miejsce po właściwej stronie barykady.

Marszałek Żymierski noszący na swej bluzie wojskowej najwyższe odznaczenie państwa budującego się socjalizmu, nosi znamię bohaterstwa Wojska Polskiego, które prowadził poprzez trud i znoj na szlaki wolności i szczęścia, pokoju, bezpieczeństwa i dobrobytu.

ARTUR KARACZEWSKI

Demonstracja w Grecji

ATENY (Reuter). W dniu wczorajszym, podczas manifestacji ulicznej w Salonikach przed siedzibą rządu utworzyły się tłumy, domagające się pracy i chleba. Policja zmuszona była do oddania strzałów ostrzegawczych. Policjanci, którzy usiłowali zaaresztować kilku komunistów w klubach robotniczych, zostali pobici. Szef policji oświadczył, że demonstracja została zorganizowana przez komunistów.

Po kapitulacji Japonii

LONDYN (AFP). Cała prasa komentuje obszernie ewenement dnia, którym jest, oczywiście, odpowiedź aliantów na japońską notę kapitulacyjną. Anglicy manifestują raczej uczucia wielkiej ulgi, niż triumfu, wobec nadziei pokoju po sześciu latach, przeżywania potworności wojennych, zaś artykule wstępne wszystkich dzienników, utrzymane są w tonie powagi i skupienia. Pisma zajmują się nadal sensacyjnym wynalazkiem bomby atomowej i to do tego stopnia, iż niektóre dzienniki poświęcają tej sprawie całe pierwsze strony. Gazety cytują przemówienie piątkowe prezydenta Trumana, który zapewnił, iż obydwa państwa, wtajemniczone w produkcję bomby atomowej, nie zdradzą sekretu, zanim nie zostanie wynaleziony sposób rozciągnięcia ścisłej kontroli nad tą produkcją.

NOWY JORK (AFP). Po kapitulacji Japonii powstaje w Stanach Zjednoczonych bardzo poważny problem przeweksławiania przemysłu wojennego na produkcję pokojową. „New York Times” twierdzi, iż jest to najaktualniejszą troską prezydenta Trumana, którego uwaga zwraca się teraz raczej ku zagadnieniom wewnętrznym Stanów. Rząd amerykański pragnie zadać kłam twierdzeniom pesymistów, którzy — przed kapitulacją Japonii — byli zdania, iż szybkie zakończenie wojny postawiłoby Amerykę w

bardzo trudnym położeniu ekonomicznym. W istocie produkcja państwowa sięga kwoty 200 miliardów dolarów, połowa której to sumy zużyta jest na cele wojenne. Najtrudniej będzie dokonać przekształcenia, o którym mowa, w stalowniach, produkujących obecnie około 70.000 ton wyłącznie na cele wojenne.

WASZYNGTON (AFP). Koła miarodajne w amerykańskim ministerstwie handlu uprzedzają, iż koniec wojny nie pozwoli na rychłe wznowienie amerykańskiego handlu zagranicznego, gdyż powrót wojsk amerykańskich oraz transporty towarów, stanowiących pomoc dla zagranicy opóźnią przynajmniej o rok zorganizowanie normalnego krążenia statków handlowych prywatnych.

WASZYNGTON (AFP). „Dzień 12 sierpnia otrzyma nazwę „Dnia zwycięstwa”. Tak głoszą tytuły dzienników amerykańskich.

Japończycy pragną demokracji

SZTOKHOLM (AFP). Zdaniem korespondenta agencji, japońskie koła w Sztokholmie już oddawna pragnęły jak najrychlejszego zaprzestania działań wojennych na Dalekim Wschodzie. Od dnia, w którym Japonia otrzymała ultimatum poczdamskie, koła te oczekiwały zgody na kapitulację, a jednak nagłość tej zgody zaskoczyła je. Zarówno

Ameryka spodziewa się, że w dniu dzisiejszym prezydent ogłosi wielką nowinę. „Times Herald” przewiduje, iż gen. Mac Arthur zostanie mianowany naczelnym dowódcą sojuszniczych sił zbrojnych, oraz wyraża przypuszczenie, iż pokój zostanie podpisany na pokładzie jednego z amerykańskich okrętów wojennych, zakotwiczonego w zatoce Tokijskiej. Kwestia przyszłego losu cesarza Japonii jest ciągle jeszcze przedmiotem ożywionych dyskusji. Na skutek przeprowadzenia ankiety „Washington Post” oświadcza, iż przeciętny obywatel amerykański, przedstawiciel „szarego tłumu” nie aprobuje wypowiedzi rządu amerykańskiego, która pozwala cesarzowi pozostać na tronie, coprawda pod kontrolą aliantów, jednakże dziennik ze swej strony podkreśla, iż w decyzji tej przejawia się wyjątkowy rozsądek i zrozumienie sytuacji.

dplomaci, jak i dziennikarze oraz wszyscy w ogóle przebywający w Sztokholmie Japończycy, za wyjątkiem wojskowych, są zdania, iż polityka wewnętrzna Japonii musi ulec radykalnej zmianie. Uważają oni, iż szowinizm, podtrzymywany przez klikę wojskową, kosztował już naród dość ofiar i podkreślają, iż incydent mukdeński w r. 1931, który spowodował długotrwałą wojnę przeciwko Chinom był dziełem armii z Kwantungu. Zdaniem wyżej wymienionych sfer japońskich w Sztokholmie, w Japonii jest bardzo wielu demokratów pomiędzy inteligencją oraz robotnikami. Dotychczas jednak nie mieli oni absolutnie swobody działania, ani możliwości zorganizowania się. Nie jest wykluczone, iż obecnie, Mikado, usuwając kompletnie wojskowych, wezwie demokratów do utworzenia nowego rządu japońskiego.

Interesujące jest, że w Szwecji przebywa obecnie około 50 Japończyków, przy czym dplomaci, dziennikarze i wojskowi przybyli tu z poselstw japońskich, rozsianiych po Europie, przeważnie z Berlina. Znajduje się pomiędzy nimi generał Abe, który — bardzo być może — zostanie sklasyfikowany przez aliantów, jako zbrodniarz wojenny.

Apel U. N. R. R. Y.

LONDYN (Polpress). Przemawiając na posiedzeniu rady UNRRA, generalny dyrektor Herbert Lehman, zwrócił się do Narodów Zjednoczonych z apelem, o szybką pomoc dla krajów wyzwolonych, m. in. powiedział:

Narody, które walczyły w konspiracji i, które cierpiały długie lata pod jarzmem hitlerowskim, oczekują od nas, realnej i kon-

kretniej pomocy, a nie obietnic i słów pocieszenia. Muszą one dostać od nas część masy i rezerw, by móc rozpocząć życie na nowych podstawach. Należy im się to całkowicie i nikt z nas temu nie może zaprzeczyć, lecz musimy działać szybko.

Zwracam się bezpośrednio z apelem do wszystkich Narodów Zjednoczonych i wiem, że pomoc nadejdzie w krótkim czasie.

Biuro poszukiwania zaginionych w Niemczech

LONDYN (Polpress). Brytyjskie władze wojskowe w Niemczech utworzyły specjalne biuro poszukiwania zaginionych celem odnajdywania wszystkich osób cywilnych i wojskowych wszystkich narodowości,

które znalazły się w Niemczech podczas wojny. M. in. zaginęło w Niemczech 10.000 jeńców brytyjskich.

Podobne biura organizowane są we wszystkich strefach okupacyjnych.

Przemówienie gen. de Gaulle

PARYŻ (Polpress). Przemawiając przez radio z miejscowości Bethune w północnej Francji, generał de Gaulle naszkicował obraz pewnego rodzaju położenia Francji i jej sytuacji.

Na odcinku międzynarodowym przeżywamy ciężkie czasy — powiedział gen. de Gaulle — lecz musimy przetrwać. Jeśli potównamy naszą sytuację sześć miesięcy temu i obecnie, to musimy stwierdzić bezstronnie, że poczyniliśmy duże postępy. Od roku wydobycie węgla — tego najważniejszego artykułu naszej produkcji przemysłowej — podniosło się z miliona ton miesięcznie na trzy miliony ton. Produkcja stali, żelaza i aluminium również została potrójona. Jednakże nie osiągnęliśmy dotąd nawet połowy produkcji przedwojennej.

Wspólnym, wytrwałym wysiłkiem musimy odbudować moralne i materialne podstawy naszego dobrobytu i zorganizować na nowo skomplikowany aparat administracyjny nowoczesnego państwa. Musimy polegać na własnych siłach. Dopóki nie umocnimy naszej sytuacji wewnętrznej, dopóty nasza sytuacja międzynarodowa nie będzie zadowalająca.

Na Dalekim Wschodzie padają ostatnie strzały. Długa i okrutna wojna zbliża się ku końcowi, przynosząc całkowite zwycięstwo narodom miłującym wolność. W tych zmaganiach wojska nasze również biorą udział, tak że będziemy decydować wspólnie z naszymi sojusznikami o sprawach Dalekiego Wschodu. Związek Indochin z Francją nie może być zerwany.

Eisenhower w Moskwie

MOSKWA (AFP). W dniu wczorajszym na zaproszenie rządu radzieckiego, przybył do Moskwy gen. Eisenhower, który zamieszka w rezydencji ambasadora amerykańskiego. Eisenhower pozostanie w Moskwie czterdzieści dni, i ma zamiar, w przyszłym tygodniu, być obecnym na paradzie, która odbędzie się z okazji święta sportowego na Placu Czerwonym.

Polacy z Linzu wracają

Do Krakowa przybył z Linzu dr Kołodziejczyk, delegat Min. Administracji. Na terenie Linzu znajduje się 40 obozów, liczących ogółem 20.000 Polaków. Codziennie odjeżdżają z Linzu transporty po 300 osób do Budziejowic, a stamtąd do Polski. Wyżywienie jest dobre.

Ataki na Japonię

(Reuter) Statki wojenne floty radzieckiej na Pacyfiku, ubezpieczone setkami samolotów, kontynuują bombardowanie portów Korei. Całe eskadry samolotów przelatują nad zachodnim Oceanem Spokojnym, szukając obiektów japońskich. Na terenach Mandżurskich, zajętych przez ZSRR, ludność powraca do swych siedzib, które opuściła w momencie rozpoczęcia się działań wojennych. Korespondent wojenny komunikuje, iż widok tych ludzi budzi litość: odziani są w łachmany, i żyją, jak żebracy. Przed wycofaniem się, Japończycy zrabowali całą okolicę i wiele osób zostało wysłanych na przymusowe roboty.

Kompletną dezorganizację w szrankach wojsk japońskich w Mandżurii przypisuje się nagłości ataku radzieckiego, oraz demoralizacji, spowodowanej oczekiwaniem rozkazu kapitulacji.

LONDYN (Reuter). Według raportów z Tokio ataki lotnicze na Japonię trwały dziś przez cały dzień, a na wszystkich frontach miała miejsce ożywiona działalność bojowa. Siedemnaście superfortec bombardowało miasto Matsuyama. Pięćset aparatów, które wystartowały z baz na Okinawie atakowało, latając bardzo nisko, bombami benzynowymi Humamoto, ośrodek japońskich dostaw wojskowych. Ślup dymu unoszący się z płonących budynków wbił się na 1.500 stóp wysokości. Inne formacje atakowały obiekty na Korei, będącej terenem operacji wojennych Armii Czerwonej, oraz wyspę Borneo i Indochiny.

LONDYN (Polpress). Agencja Reutersa donosi z Guam, że japońskie radio w Szanghaju nadało odezwę ministra wojny generała Korechika Anami, która stwierdza, iż armia japońska będzie walczyć w dalszym ciągu.

Odezwa nie wspomina o żadnych pertraktacjach w sprawie kapitulacji, lecz donosi, że wojska radzieckie wkroczyły na terytorium Mandżurii, „co skomplikowało ogólną sytuację”.

NOWY JORK (Polpress). Dnia 12 sierpnia około 100 „latających twierdz” dokonało nalotu na miasto Matsuyama na wyspie Szikoku. Samoloty amerykańskie i brytyjskie startujące z lotniskowców, bombardowały lotniska japońskie na wyspie Honshu. Zniszczono włącznie uszkodzono 71 samolotów nieprzyjacielskich.

Samoloty patrolujące wody japońskie, celem utrzymania blokady, zatopiły kontrtorpedowce.

Zebrań 4 partji w Berlinie

LONDYN (Polpress). Agencja Reutersa donosi z Berlina, że dnia 12 sierpnia odbyło się pierwsze, publiczne zebrań czterech stronnictw politycznych, komunistów, socjalistów, liberalów i chrześcijańskich demokratów.

Nenni na konferencji socjalistów

PARYŻ (Polpress). Wiceminister włoski Pietro Nenni, który bawi obecnie w Paryżu i bierze udział w kongresie francuskiej partii socjalistycznej, oświadczył, w wywiadzie udzielonym sprawozdawcy dziennika „Popu-

Czy Francja będzie rokować z Japonią

NOWY JORK (Polpress). Ambasador francuski w Waszyngtonie Georges Bonnet, odwiedził sekretarza stanu Byrnes'a i zakomunikował mu prośbę swego rządu, by Francja była dopuszczona do pertraktacji pokojowych z Japonią.

Sekretarz stanu Byrnes odpowiedział, że przekazuje tę prośbę prezydentowi Trumanowi.

Francuzi opuszczają Syrię

LONDYN (Polpress). Agencja Reutersa donosi z Bejrutu, że 850 obywateli francuskich opuściło Syrię na pokładzie statku „Makareszt”. Są to przeważnie rodziny oficerów, powracających do ojczyzny, gdyż czynności ich, wobec przekazania komendy nad wojskami tubylczymi władzom syryjskim, zostały zakończone.

Japonia zwleka z kapitulacją

NOWY JORK (Polpress). Do godz. 7 wiecz. (12 w nocy w Europie) dnia 12 sierpnia poselstwo szwajcarskie w Waszyngtonie, nie otrzymało odpowiedzi rządu japońskiego na ostatnią notę sojuszników.

*

W szwedzkich kołach politycznych krąży pogłoski, że cesarz japoński zamierza abdykować na rzecz swego syna. Zarówno rząd japoński jak i koła wojskowe, miały jakoby wyrazić zgodę na przekazanie władzy następcy tronu.

dowiec, 10 transportowców i 2 statki strażnicze.

Wojska chińskie kontynuują natarcie na północny - wschód od miasta Kweilin. W prowincji Kijang-Si wojska chińskie, posuwając się za cofającymi się w kierunku na Mei - Czang Japończykami, obsadzili brzozi rzeki Kan i zdobyli kilka miast. W prowincji Kiang w okolicy miasta Han-Ge-Ho odparto kilka silnych ataków japońskich. W Birnie wojska sojuszników napotykaia na zacięty opór Japończyków na zalanych wodą terenach, na północ od rzeki Sitang, między Adia i Mitkio. Od chwili rozpoczęcia ofensywy sojuszniczej na tym odcinku około 3 tygodnie temu, poległo ponad 11.500 Japończyków. Dalej na północ wojska sojusznicze posuwają się w dalszym ciągu wzdłuż szlaku Tounsu-Mauczi, stanowiącego główną drogę ucieczki Japończy-

Nowe prace nad bombą atomową

OTTAWA (Reuter). Kanadyjski minister odbudowy, Clarence Howe oświadczył, iż w Chalk River podjęte już zostały roboty celem zbudowania fabryki lotniczej, która produkować będzie składniki radioaktywne nowej bomby atomowej, konieczne do studiów nad procesami chemicznymi i biologicznymi, i mające również zastosowanie w medycynie. Przypominając wkład Kanady przy produkcji bomby atomowej, Howe nadmieniał, iż laboratorja chemiczne, założone w r. 1942 przez Anglików i Kanadyjczyków, zatrudniały 340 osób personelu.

NOWY JORK (Polpress). Amerykański Departament Wojny ogłosił sprawozdanie, z którego wynika, że użycie energii atomowej dla celów pokojowych nie będzie mogło nastąpić przed upływem 5 do 10 lat.

Prace nad skonstruowaniem bomby atomowej trwały przeszło 5 lat. Na jesieni zeszłego roku utworzono specjalną komisję, która bada możliwości użytkowania energii atomowej dla celów przemysłowych i osiągnęła już poważne rezultaty na tej drodze.

Jednakże nim będzie znaleziony praktyczny sposób zastosowania energii atomowej do poruszania silników, względnie oświetle-

nia lub ogrzewania, musi upłynąć dłuższy czas.

Sprawozdanie podkreśla, że nie jest rzeczą wykluczoną, że w ciągu najbliższych 10 lat zostaną wynalezione nowe ciała radioaktywne, których użycie będzie mniej niebezpieczne, niż użycie uranu i których energia będzie mogła być łatwiej zastosowana do celów przemysłowych.

LONDYN (Polpress). Z Downing Street nadano nasepującą oświadczenie premiera Attlee.

„Wpływ nowej straszliwej broni już daje się odczuć - osiśni nasz wróg wyraził gotowość do kapitulacji. Miejmy nadzieję, że wielki wynalazek, który umożliwił wyprodukowanie bomby atomowej, przyczyni się do utrwalenia pokoju między narodami i zamiast powodować nieobliczalne zniszczenie na całej kuli ziemskiej, stanie się dla ludzkości źródłem wiecznego dobrobytu.

Prezydent Truman wezwał Kongres Stanów Zjednoczonych, do opracowania planów dla kontroli nowego źródła energii i użytkowania go w celach pokojowych. Rząd Brytyjski udzieli swego poparcia i pomocy przy wprowadzeniu w czyn uchwał Kongresu.”

Franco wyda Degrelle'a

LONDYN (Polpress). Agencja Reutersa donosi z Madrytu, że rząd generała Franco postanowił wydać Belgii byłego przywódcę faszystów belgijskich Leona Degrelle'a.

Degrelle przybył samolotem z Niemiec 8 maja br. ze swym sekretarzem Norbertem du Weise, oraz czterema oficerami niemieckimi. Samolot musiał lądować przymusowo pod San Sebastian, przy czym wszyscy pasażerowie odnieśli lżejsze lub cięższe obrażenia.

Degrelle został przewieziony do szpitala, gdzie przebywał dotąd pod strażą jako internowany. Obecnie powrócił do zdrowia i zostanie wydany z Hiszpanii. Degrelle zajmuje czołowe miejsce na liście belgijskich przestępców wojennych.

Nadburmistrz Berlina dr Werner wygłosił przemówienie, w którym oświadczył m. in., że Hitler pozostawił w spuściźnie narodowi niemieckiemu pogardę całego cywilizowanego świata.

Przemysł bawelniany w Anglii

LONDYN (Polpress). Minister Handlu i Przemysłu sir Stafford Crips oświadczył na konferencji prasowej, że przemysł bawelniany nie będzie upaństwowiony, natomiast będzie utworzona komisja, składająca się z przedstawicieli pracodawców i związków zawodowych, która opracuje projekt popra-

Na marginesie

Obrońcom moralności

Trudno o wypowiedź bardziej rzeczową, spokojną i pełną umiaru, niż odpowiedź ministra Świątkowskiego na list biskupów polskich w sprawie reformy prawa małżeńskiego. A jednak wypowiedź ta wywołała burzę. Dygota wszystkie ambony od najświętszego churzenia, fale gniewu bożego rozchodzą się z nich po całym kraju. Zagrożona jest podobno społeczna moralność. Okazuje się, że nieprawdopodobny chaos w zakresie prawa małżeńskiego, jaki trwał przez całe lat 20 II-ej niepodległości, winien być utrzymany w imię moralności. Moralnym jest, że istnieją cztery ustawodawstwa dzielnicowe, każde na innych podstawach oparte, nie licząc już jurysdykcji kościelnej dla każdego wyznania innej. Trudno o szersze pole do nadużyć. Można się nosić z dzielnicą do dzielnicy, zmieniać religie, ile razy dusza zapagnie. Byli przecież w przedwzręśności Polscy specjaliści, którzy zmieniali religie cztery razy w życiu, a jednorazowa zmiana religii była zwiastkiem w pewnych sferach dość rozpowszechnionym. Zmiana wyznania jest oczywiście najdogodniejszą formą uniknięcia odpowiedzialności, bo każde następane nie uznaje najświętszych sakramentów poprzedniego i uswieca krzywdę porzuconych i pozostawionych po drodze żon i dzieci. Wysoce „moralne” zjawisko przenoszenia się z jednego kościoła do innego nie wyczerpuje sprawy — istnieją jeszcze przecież różnorodne przepisy dzielnicowe i dopiero te dwa czynniki razem dają pełny obraz nadzwyczajnych możliwości, jakie ma przed sobą w tej dziedzinie każdy przedsiębiorczy i pomysłowy oszust.

W chwili obecnej, kiedy moralność społeczna jest rzeczywiście zagrożona wstrząsem wojennym, kiedy mnóstwo małżeństw zostało rozbitych, a samorzutnie skończają się nowe — sprawa reformy prawa małżeńskiego staje się zagadnieniem pałacym. I nie to jest najważniejsze, czy w nowym prawie rozwoły będą łatwiejsze czy trudniejsze do uzyskania, ale to, żeby normy prawne były jaknajprędzej dla całej Polski ujednolicone. Tego domaga się nie ta propagowana z ambon, ale prawdziwa społeczna moralność.

Nawet kościelni „obrońcy moralności” rozumieją, że stan obecny nie da się utrzymać, że w demokratycznej Europie nie może być miejsca na prawo cara Mikołaja I, które nawet w roku 1936 było wsteczne w stosunku do całej Europy zachodniej, a dziś jest unikatem w świecie i utrzymuje się już tylko na przestępczym paru województw b. Kongresówki.

Nie chodzi więc ani o „sakrament”, któremu wedle słów ministra Świątkowskiego nie nie graża, ani o „moralność”. Chodzi o pokonanie autorytetu rządu demokratycznego, o stanie w Polsce zametu. Podczas gdy jedni bronią z ambon carskich „przepisów prawnych, inni mordują bezbronnych Żydów — jedno i drugie w imię ich moralności — moralności reakcji.

J. KACZANOWSKA.

PRZEGLĄD PRASY

„Polska Zbrojna” pisze o antypolskiej akcji londyńczyków, utrudniających wojsku polskiemu powrót do kraju.

„Klika broni się jak może. Urządza pod terrorem moralnym i fizycznym „plebiscyty”, które mają wykazać niechęć żołnierza do nowej Polski, a wykazują, że żołnierz marzy we śnie i na jawie o domu i kraju. Podsuwają żołnierzowi do podpisu cyrografy wymyślne, w których musi nazwać swą chęć powrotu „szkodliwą dla państwa”. Zmuszają oficerów do wnoszenia próśb o demobilizację — tedy jakoby prowadzi droga do kraju”.

Ciekawą paralelę historyczną dotyczącą tego tematu, przeprowadza w ostatnim numerze „Kuźnicy” Zbigniew Mitzner w artykule pt. „San Domingo”. Zniszczenie znacznej części legionów Dąbrowskiego przez postanie ich na San Domingo, gdzie mieli tłumić powstanie wolnościowe miejscowego ludu murzyńskiego — było wtedy klęską przez polskich dowódców Legionów niezawinioną. Wtedy było to jedynie wynikiem sytuacji politycznej. Dziś jest inaczej z żołnierzami polskiej armii, którym ich dowódcy przeszkadzają w spełnieniu obowiązku.

Wnioski autora są następujące:

„Z tego przykładu nauka, ile niebezpieczeństw kryje się w sytuacji, gdy walcząc, nie mamy istotnego wpływu na kierunek działań. Legiony mogły wrócić do kraju tylko wspólnie z Napoleonem i z Francuzami. Dziś — gdy chcemy przeprowadzić analogię — kraj czeka na swoją armię z zachodu i na swoich obywateli, zagnanych tam przez burzę wojny. I oto znajdują się tacy, którzy głoszą hasła niepowracania, obrażenia się na Polskę, pozostania w obcych krajach.

Propaganda ta nie może, rzecz prosta, zatoczyć zbyt szerokich kręgów. Nie od rzeczy jednak przytoczyć dziś właśnie San Domingo — symbol losu garstki wygnaneńców i żołnierzy, którzy nie mieli oparcia w swym państwie, bo ono wówczas nie istniało. Taka sytuacja prowadzi zawsze do tragedii, do wynaturzenia celów, którym powinno się służyć.

Miejmy nadzieję, że zdrowy rozum polityczny polskich żołnierzy, przelewających tak długo swoją krew dla ojczyzny — poza ojczyzną, zwycięży owe złowrogie kombinacje garstki reakcjonistów.

w warunków pracy i wzmoczenia produkcji. Rząd gotów jest udzielić pełnego poparcia dla przemysłu i rozumie doskonale, że przedsiębiorstwa, pozostające w rękach prywatnych, muszą dać godziwe zyski, wzmian za inwestowany kapitał.

Wstrzymanie transportów amunicji

NOWY JORK (Polpress). Departament wojny wydał zarządzenie, żeby wstrzymano wszystkie transporty amunicji, przeznaczone na teren działań wojennych a Dalekim Wschodzie. Również pociągi, wiozące broń i amunicję do portów amerykańskich na wybrzeżu Pacyfiku, zostały zatrzymane na bocznicach kolejowych.

W kilku wierszach

TOKIO (AFP). Agencja Domei zakomunikowała, że dziś rano cesarz przyjął ministra spraw zagranicznych Japonii, Togo.

TOKIO (AFP). Dziennik „Asahi” apeluje do narodu japońskiego, prosząc o posłuszeństwo i zastosowanie się do woli cesarza „w wypadku, gdyby stało się najgorsze”.

PRAGA (AFP). W lokalu miejscowego Urzędu Bezpieczeństwa, w Trnawie wybuchła bomba, która niemal doszczętnie zniszczyła cały gmach. Policja czyni poszukiwania i przeprowadza badania w kołach dawnych węgierskich ugrupowań faszystowskich.

Angielskie Min. Lotnictwa podało do wiadomości, że demobilizacja w lotnictwie będzie przyspieszona i że dodatkowe kategorie „nieczynni” i kobiet będą zwolnione w ciągu sierpnia i września.

Nowa uczelnia wyższa na wybrzeżu

W KRAJU

WYŻSZA UCZELNIA NA MAZURACH.

OLSZTYN. — Przed trzema miesiącami powstała w Łodzi Akademia Administracyjna (Akademia Służby Publicznej) dla ziem odzyskanych, która ma na celu specjalne kształcenie pracowników administracji publicznej na nowych terenach.

Akademia zorganizowała w Olsztynie kurs dla urzędników administracyjnych.

W Olsztynie odbyło się konstituujące posiedzenie komitetu organizacyjnego Oddziału Akademii Administracyjnej, której pierwszy rok studiów rozpocznie się w jesieni. Studia będą 3-letnie i obejmą całokształt studiów prawno-ekonomicznych.

Będzie to pierwsza w dziejach Polski uczelnia na Mazurach.

Z. R.

Obrady Komisji Porozum. Stronnictw Demokr.

WARSZAWA. Komisja Porozumiewawcza stronnictw demokratycznych przy udziale ob. Mikołajczyka, Kiernika i Drzewieckiego ze Stronnictwa Ludowego, tow. Bermana i Zambrowskiego z ramienia PPR, tow. Szwalbego i Cyrankiewicza z ramienia PPS i ob. Rzymowskiego i Chajna z ramienia Stronnictwa Demokratycznego odbyła posiedzenie.

Na posiedzeniach rozpatrywano cały szereg aktualnych spraw politycznych. Komisja Porozumiewawcza przyjęła do wiadomości list ob. Popiela ze Stronnictwa Pracy, wskazujący na trudności osiągnięcia porozumienia z grupą ob. Felczaka z Bydgoszczy i postanowiła zaprosić ob. ob. Popiela i Felczaka na najbliższe posiedzenie, w celu bardziej szczegółowego wyjaśnienia sprawy.

Wobec ustalenia, że podczas wykonywania reformy rolnej miały miejsce poszczególne wypadki niezgodnego z ustawą rozparcelowania niektórych majątków, Komisja Porozumiewawcza wyraziła opinię, że chłop, który zagospodarował ziemię, lub uzyskał tytuł własności, nie może być w żadnym wypadku z ziemi usunięty, osoby zaś, których majątki zostały wbrew ustawie rozpar-

celowane, winny otrzymać od Państwa kompensatę. W związku ze zbyt powolnym tempem przesiedlenia na Ziemię Zachodnią — Komisja Porozumiewawcza postanowiła wezwać wszystkie organizacje demokratyczne w terenie do ożywienia akcji przesiedleńczej i w szczególności do kierowania na Zachód z ramienia stronnictw najbardziej ideowego elementu.

Komisja Porozumiewawcza uzgodniła, że dzień 15 sierpnia nie będzie obchodzony jako dzień święta t. zw. „Czynu chłopskiego”. Komisja postanowiła w 6-tą rocznicę napadów hitlerowskiej na Polskę wezwać organizacje stronnictw demokratycznych do urzędzenia akademii w dniu 1 września.

W szczególności Komisja uzgodniła pozytywny stosunek do inicjatywy zwołania w dniu 1 września w Warszawie zjazdu uczestników podziemnej walki zbrojnej, przeciw okupacji hitlerowskiej w okresie 1939-1945 roku. Komisja postanowiła wezwać wszystkie stronnictwa demokratyczne do masowego udziału w obchodzie dnia spółdzielczości w Polsce w dniu 30 września 1945 r.

Łódzkie Zjedn. Przem. Maszyn Roln.

ŁÓDŹ. W związku z reorganizacją Zjednoczeń Przemysłowych w kierunku branżowym powstało w Łodzi Zjednoczenie Przemysłu Maszyn Rolniczych, które objęło 22 zakłady przemysłowe.

Na pierwszej konferencji Zjednoczenia dyrektorów omówiono aktualne sprawy związane z planowaniem, płacami, finansami fabryk, współpracą dyrektorów z Radami Zakładowymi zaopatrzeniem, w surowce oraz ze zbytem maszyn rolniczych.

Celem organizującej się Centrali Zbytu jest przejęcie całej produkcji fabryk w zakresie maszyn i narzędzi rolniczych i sprzedaż po cenach komercyjnych, jednolitych w całym kraju. Dla pokrycia kosztów aprowizacji robotników Centrala będzie zwalniać pewien kontyngent wyprodukowanych maszyn, które fabryka sprzedaje po cenach wolnorynkowych.

Aby umożliwić zaplanowanie produkcji, Centrala stara się obliczyć zapotrzebowanie kraju, które wyznaczy kierunek i rozmiar produkcji, a jednocześnie pozwoli na skierowanie na odpowiednie tereny, znajdujących się w składach fabrycznych maszyn i narzędzi.

Częściowa demobilizacja żołnierzy polskich

WARSZAWA. Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 10 sierpnia br. uchwaliła dekret o częściowej demobilizacji żołnierzy Armii Polskiej. Dekret przewiduje daleko

idącą pomoc i poparcie ze strony Rządu dla zdemobilizowanych żołnierzy, w zakresie zabezpieczenia im należytych warunków bytu.

Szkoły leśne

Ministerstwo Leśnictwa komunikuje, iż w celu uzupełnienia kadr pracowników leśnych i przemysłu drzewnego (leśniczych, kierowników mniejszych zakładów przemysłowych itp.) uruchamia w roku szkolnym 1945/46 następujące zawodowe gimnazja leśne i przemysłu drzewnego:

- 1) Gimnazjum Leśne w Margocinie, pow. Chodziecki, woj. poznańskie, stacja kolejowa w miejscu;
- 2) Gimnazjum Leśne w Limanowej, pow. limanowski, woj. krakowskie, stacja kolejowa w miejscu;
- 3) Gimnazjum Leśne w Brynku, pow. gliwicki, woj. śląsko-dąbrowskie, stacja kolejowa w miejscu;
- 4) Gimnazjum Leśne i Przemysłu Drzewnego w Zwierzyncu Lubelskim, pow. zamajski, woj. lubelskie, stacja kolejowa w miejscu.

Nauka w szkołach będzie bezpłatna, przy każdej szkole czynny będzie internat dla uczniów. Tytułem częściowego zwrotu kosztów utrzymania opłacać będą uczniowie kwotę, której wysokość zostanie ustalona w terminie późniejszym. Najlepiej sprawujący się i najpilniejsi uczniowie będą korzystali ze stypendiów, udzielanych przez Ministerstwo.

Podania o przyjęcie należy kierować pod adresem Ministerstwa Leśnictwa (Wydział Oświaty) Łódź, ul. Zachodnia Nr. 57, do-

łączając następujące dokumenty: a) świadectwo urodzenia, b) ostatnie świadectwo szkolne (odpis), c) własnoręcznie napisany życiorys, d) opinię Rady Narodowej Miejskiej, Powiatowej lub Gminnej.

Konferencja kierowników instytucji kredytowych

Dnia 9 sierpnia odbyła się w Warszawie w gmachu Prezydium Rady Ministrów, konferencja kierowników instytucji kredytowych.

W konferencji przewodniczył minister

skarbu, Dąbrowski. Wzięli w niej udział przedstawiciele wszystkich instytucji bankowych i kredytowych w Polsce. Z ramienia Mip. Skarbu obecni byli wyżsi urzędnicy Ministerstwa.

W przemówieniach ministra Dąbrowskiego i dyrektora Departamentu Obrotu Pieniężnego, ob. Makowskiego, zostały sformułowane podstawowe zasady systemu pieniężnego i kredytowego w Polsce.

Związek „Guzenowców”

Wzywamy wszystkich byłych członków konspiracyjnej pracy na terenie obozu koncentracyjnego w Guzen, z szeregu Związku Walki o Rzeczpospolitą Sprawiedliwą, aby zgłaszali swe adresy do P. C. K. Warszawa, ulica Piłsudskiego 24.

Prosimy również aby wszyscy byli więźniowie polityczni z Guzen składali swoje obecne adresy do P. C. K. — jak wyżej — w skrzynce „Związek Guzenowców”.

Wykonanie planu państwowego w przemyśle węglowym

Państwowy plan wydobycia za miesiąc lipiec r. b. przewidywał wydobycie 2.080.000 t. węgla. Wydobyto faktycznie 2.201.125 t. węgla. Plan państwowy został wykonany w 105,8 proc.

Szkola i nauczanie to jedno z najważniejszych zagadnień dzisiejszej Polski Demokratycznej. Nie potrzeba wyjaśniać, w jakim stopniu przyszły rozkwit kulturalny ojczyzny naszej uzależni się od ilości i jakości szkół oraz od wartości moralnej i poziomu umysłowego nauczyciela. To co określamy jako „wygranie pokoju i utrwalenie zębów państwowości pod przyszłą potęgę Polski, jest w ogromnej mierze uzależnione od armii oświatowców. A przecież wiadomo, jak dotkliwe straty w dziedzinie nauki, kultury i sztuki zadała nam wojna i okupacja.

„Pozycja nauczyciela w społeczeństwie wzrasta, coraz to bardziej docenia ogół jego misję i trud, państwo zaś dokłada i dokładać będzie starań, aby i uposażenie materialne licowało z godnością stanu nauczycielskiego oraz zapewniało mu spokój i jak największą wydajność pracy. Dlatego nie wolno uciekać od szczytnego zawodu pedagogicznego i nie trzeba zrażać się obecnymi trudnościami wynikającymi z ogólnego stanu ekonomicznego kraju naszego. Potrzeba młodych sił nauczycielskich, potrzeba ich więcej niż sobie to na ogół uświadamiamy zważywszy, iż daleko jeszcze do nasycenia siecią szkół, zachodnich głównie terenów Polski.

U nas na wybrzeżu również dadzą się odczuć braki w szeregach nauczycielskich, tak bezlitośnie przetrzebionych przez barbarzyńskiego okupanta hitlerowskiego.

Kto zatem czuje w sobie powołanie do stanu nauczycielskiego i pragnie poświęcić się wychowaniu młodego pokolenia, niechaj nie waha się z wyborem zawodu. Niechaj korzysta z nowych form kształcenia nauczycieli, których wyrazem jest organizowane przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Gdańskiego Państwowe Pedagogium w Oliwie. Będzie to dwuletnia szkoła wyższa o podziale trymestralnym, zróżnicowana na wydziały: humanistyczny, matematyczny i geograficzno-przyrodniczy. Podkreślić należy, że absolwentom Pedagogium w razie przejścia na Uniwersytet czas pobytu w tej szkole zalicza się do studiów uniwersyteckich, co znakomicie ułatwia możliwość zdobycia kwalifikacji nauczyciela szkół średnich. Nauka w Pedagogium będzie mieć formę wykładów i organizacji uniwersytecką, jakości zaś i poziomu prelekcji gwarantuje staranny dobór sił profesorskich. Podstawowym bowiem założeniem organizatorów jest wy-

kształcenie pierwszorzędnych, wzorowych kadr nauczycielskich. Trudno nie wspomnieć o warunkach materialnych i szczególniejszych walorach szkoły. Przepiękne położenie wśród lasów i wzgórz a zarazem bliskość morza stwarza atmosferę spokojnej i sumiennej pracy pedagogicznej. Zamiejscowi znajdują pomieszczenie w internacie o systemie pokojowym wraz z pełnym utrzymaniem oraz dużymi możliwościami ulg oraz stypendiów dla nie posiadających środków. Wykłady rozpoczną się w połowie września br. Zgło-

Młodzież a wybór zawodu

O napływie kandydatów do danego zawodu decydują liczne przyczyny. Oprócz czynników stałych, wewnętrznych niejako związanych z istotą czynności danego zawodu, odgrywają tu niepoślednią rolę wpływy zewnętrzne, zmienne od środowiska i czasu. Niekiedy następuje wybór zawodu nawet zupełnie przypadkowo. Niekiedy podobki idealne przytłumione lub przekreślone są względami życiowymi. Wysokość zarobków i możliwości kariery życiowej nierzadko brane są pod uwagę przez samą młodzież, ale przede wszystkim przez rodziców i starszych doradców. W danym stopniu uwzględnia się również fizyczne i moralne warunki pracy.

W związku z tym zagadnieniem ciekawe są wyniki badań nad ustosunkowaniem się młodzieży do zawodu nauczycielskiego.

Na pytanie, czy wybrałbym zawód nauczycielski, wypowiedziało się 250 uczniów licealnych oraz 99 uczniów szkoły powszechnej. Motywy skłaniające młodzież licealną do „wyboru” zawodu nauczycielskiego są prawie wyłącznie natury idealnej. Na pierwszym miejscu występuje zamiłowanie do pracy pedagogicznej (68 proc.), dalej zdolności pedagogiczne (18 proc.), praca dla idei (8 proc.) oraz względy materialne (6 proc.). Podobnie przedstawiają się motywy u dzieci szkół powszechnych a mianowicie: zamiłowanie do dzieci i do pracy szkolnej 60 proc., oraz poświęcenie się dla pracy oświatowej i społecznej około 40 proc. Jeżeli natomiast rozpatrzymy motywy wyboru zawodu nauczycielskiego u samych nauczycieli, którzy wyboru faktycznie dokonali, to zamiłowanie występuje u 30 proc., względy materialne 56 proc., inne 14 proc.

Mobilizacja żniwiarzy

WARSZAWA (Polpress). Ministerstwo Administracji Publicznej zarządziło mobilizację żniwiarzy z kosami w województwie warszawskim, białostockim, pomorskim i poznańskim. Ogółem do ukończenia zbiorów potrzeba jest 64.000 żniwiarzy.

W razie braku dostatecznej liczby robotników nastąpi powołanie przymusowe. Powołani otrzymają: 3 mtr. żyta od żętego hektara oraz całkowite utrzymanie. Powołani nastąpi do dnia 10 września 1945 r.